

Til Kommunal- og distriktsdepartementet

Oslo, 1. november 2022

Forslag til endringer i kommuneloven – høringsvar fra NKRF

Innledning

NKRF viser til mottatt høringsbrev og høringsnotat av 22. juni 2022 med forslag til endringer i kommuneloven, og utsatt høringsfrist til 1. november.

Vi er positive til at det gjøres presiseringer i gjeldende lovverk, slik at misforståelser og ulike tolkninger reduseres.

Vi vil i det nedenstående redegjøre for våre innspill og synspunkter.

Valg av varaordfører

Vi støtter behovet for en mer utfyllende lovregulering av valg av varaordfører. Det bør lovfestes at det skal velges ny varaordfører når varaordfører trer endelig ut av vervet. Videre støtter vi at det lovfestes at det skal velges en midlertidig varaordfører når varaordfører får midlertidig fritak.

Nytt medlem i direktevalgt kommunedelsutvalg

Når et kommunedelsutvalg er direkte valgt, bør det være slik at varamedlemmer rykker opp i den rekkefølgen de er valgt når et medlem av utvalget trer endelig ut. Vi støtter dermed departementets forslag.

Suspensjon av folkevalgte

Spørsmålet om suspensjon av folkevalgte er et spørsmål av stor prinsipiell betydning, da dette berører demokratiske rettigheter. Det er derfor svært viktig at reglene er klare og tydelige og ikke egnet til å misforstås. Vi er enig i behovet for å endre henvisningene i bestemmelsen om suspensjon slik at det blir en bedre sammenheng mellom de ulike forholdene som kan danne grunnlaget for å suspendere en folkevalgt. Vi støtter departementets forslag.

Hvem som har møte-, tale- og forslagsrett i folkevalgte organ

NKRF støtter prinsippet om at det er *medlemmene* i folkevalgte organer som har møte-, tale- og forslagsrett i organets møter og at det ikke kan gis møte-, tale- og forslagsrett til andre. Dette er et spørsmål som, hvis det ikke håndteres riktig, kan svekke prinsippet om at det er innbyggerne i en kommune/fylkeskommune som velger de som deltar i folkevalgte organer. Det er imidlertid i enkelte bestemmelser i kommuneloven fastslått at andre enn organets faste medlemmer og møtende varamedlemmer skal ha møte- og talerett i visse tilfeller. Dette gjelder blant annet oppdragsansvarlig revisor som har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter, og møterett i kommunestyret eller fylkestinget. Dette er viktige unntak, og vi støtter at disse opprettholdes i loven.

Vi vil i denne sammenheng ta opp spørsmålet om oppdragsansvarlig revisors møteplikt i kommunestyret eller fylkestinget når kommunestyret eller fylkestinget skal behandle saker som er knyttet til revisors oppdrag (§ 24-3 andre ledd). Vi ser det som hensiktsmessig at digital deltagelse fra revisor i slike tilfeller ansees som at man har oppfylt møteplikten, og foreslår at dette tas inn i loven.

Når vedtak kan fattes i folkevalgt organ

NKRF er enig i forslaget at det klargjøres at et folkevalgt organ kan fatte vedtak selv om saken ikke er oppført på sakslisten og saksdokumenter ikke er sendt ut sammen med innkallingen, dersom ikke møtelederen eller minst 1/3 av de møtende medlemmene motsetter seg dette.

Minste årlige avdrag på lån

NKRF er enige i at det er behov for klargjørende regler for minimumsavdraget, og støtter derfor at det gis forskriftshjemmel i loven.

Vår erfaring er at spørsmål om minimumsavdrag spesielt har vært knyttet til kommuner som har interne lån, f.eks. fra kommunekassen til kommunale foretak. Vi er derfor enig i at den problemstillingen som er omtalt i høringsnotatet bør reguleres nærmere. Det er også noen tilfeller av at slike interne lån ikke er knyttet til eksterne lån, men er et rent internt forhold mellom to regnskapsenheter i kommunen, f.eks. for å etablere en type internhusleie.

Navn på interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap

For en mest mulig entydig bruk av begrep som ikke leder til misforståelser og uklarhet, støtter vi forslaget om at det i navnene til interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap gir mulighet til å bruke forkortelsene «IPR» og «KO».

Varsling til kontrollutvalget om møter

Kontrollutvalget har rett til å være til stede i generalforsamling, representantskap og andre eierorgan i heleide kommunale selskaper. For at denne retten skal kunne være reell, er det viktig at kontrollutvalget varsles om slike møter. Dette er også lovfestet.

Vi støtter forslaget om at det presiseres hvem som har ansvaret for å varsle kontrollutvalget om slike møter, og vi deler departementets syn om at det kommunen som bør ha slik varslingsplikt. Vi vil også påpeke at det er viktig at kommunens revisor får slikt varsel.

Andre saker

I forarbeidene til kommuneloven står det at det bør gjøres en nærmere vurdering av om endringer i revisorloven skal føre til endringer i kommuneloven. Ny revisorlov trådte i kraft 1. januar 2021, og vi understreker viktigheten av at en slik vurdering gjøres. NKRF vil gjerne bidra i en slik vurdering.

Vennlig hilsen
NKRF

Per Olav Nilsen /s/
styreleder

Rune Tokle /s/
daglig leder